Dosarul nr.2-321/24; PIGD: 2-24041242-24-2-15042024

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

Dispozitivul adoptat la 16 septembrie 2024, oraşul *****
Hotărârea integrală întocmită la 25 noiembrie 2024

Judecătoria ***** (sediul central)
Instanţa de judecată compusă din:
Judecătorul: Romina Ţurcan
soluţionând conform procedurii privind cererile cu valoare redusă, cauza civilă după cererea de chemare în judecată înaintată de B.C. „Energbank” S.A. către ***** cu privire la încasarea datoriei,-

A C O N S T A T A T :

Pretenţiile părţii reclamante:

La data de 15 aprilie 2024, B.C. „Energbank” S.A., s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către ***** cu privire la încasarea datoriei.

În susţinerea acţiunii reclamantul a indicat că, conform contractului de credit nr.845-7017f din 17 martie 2022 cu anexă (graficul de rambursare a creditului), B.C. ”Energbank” S.A. a acordat lui *****, un credit în sumă totală de 60 000,00 lei, pe un termen de 50 luni, cu termenul final de rambursare la data de 17 martie 2022.

Potrivit prevederilor pct. 3.2.1 – 3.2.2 al contractului de credit nr. 845-7017f din 17 martie 2022 cu anexă, debitorul şi-a sumat obligaţia de a rambursa în rate suma creditului primit, prin achitarea lunară a creditului conform graficului stabilit şi de a achita dobânzile calculate pentru utilizarea creditului.

Debitorul *****, începând cu luna aprilie 2022 nu-şi onorează obligaţiile asumate faţă de Creditor în baza contractului de credit menţionat, şi anume nu achită în termen şi volumul deplin creditul şi dobânzile aferente, astfel încât la data de 22 martie 2024, debitorul a acumulat potrivit calculului, o datorie bancară în sumă totală de 43.493,58 lei, constituită din datoria de credit de 40 659,24 lei, datoria la dobânda contractuală de 307,77 lei, datoria la comisionul lunar pentru administrarea creditului de 1 431,20 lei, penalităţi în mărime de 1.095,37 lei, fapt prin care încalcă flagrant condiţiile contractuale şi prevederile legale privind executarea obligaţiilor.

În încercarea soluţionării diferendului pe cale amiabilă, debitorului i-au fost expediate somaţia de plată nr. 08/05-2164 din 28 decembrie 2023 şi propunerea de tranşare a litigiului privind nerambursarea datoriei bancare nr. 08/05/02-01/369 din 16 februarie 2024, prin care a fost informat despre încălcarea modalităţii şi termenului de rambursare a creditului, totodată fiindu-i solicitată rambursarea anticipată a sumei integrale a creditului, dobânzii aferente şi a

altor plăţi datorate, însă nici până la moment suma datorată nu a fost achitată, fapt care a determinat creditorul de a se adresa în instanţă cu prezenta cerere.

În concluzie, invocând normele de drept în temeiul cărora-şi susţine pretenţiile, reclamantul B.C. „Energbank" S.A, a solicitat să fie dispusă încasarea din contul pârâtei *****, a datoriei bancare în mărime de 43.493,58 lei, precum şi a cheltuielilor de judecată suportate pentru plata taxei de stat, în sumă de 1 789,70 lei.

Instanţa a judecat prezenta acţiune în procedura cererii cu valoare redusă.

Obiecţiile părţii pârâte:

Cererea de chemare în judecată cu anexele la ea au fost expediate pentru cunoştinţă pârâtului.

La data de 29 mai 2024 (f.d.34), pârâta *****, reprezentată de avocatul Bălănuţă Ion, a depus referinţă, exprimându-şi acordul parţial cu acţiunea reclamantului şi susţinând că anumite clauze ale contractului de credit sunt abuzive. În acest context, pârâta a înaintat o acţiune reconvenţională, care, prin încheierea din 3 iunie 2024, a fost lăsată fără curs. Ulterior, prin încheierea din 9 iulie 2024, acţiunea reconvenţională a fost restituită, conform dispoziţiilor art. 171 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

Avocatul Bălănuţă Ion în interesele lui *****, la 13 octombrie 2024 a contestat hotărârea judecătorească.

Circumstanţele cauzei constatate de instanţă:

Apreciind probele administrate la materialele dosarului în raport cu circumstanţele cauzei, instanţa de judecată consideră că cererea de chemare în judecată urmează a fi admisă, din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 276^2 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depăşeşte 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei, fără a se lua în considerare dobânzile, penalităţile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.

Conform art. 267^3 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată şi a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâtul prezintă instanţei judecătoreşti şi reclamantului o referinţă, precum şi copii de pe înscrisurile necesare.

Potrivit art. 276^4 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa soluţionează cauza şi adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii.

Totodată, potrivit prevederilor art. 117 alin. (1) CPC RM, probe în cauze civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a pricinii.

Conform prevederilor art. 118 alin. (1) CPC RM, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. (2) Partea care nu a exercitat pe deplin obligaţia de a dovedi anumite fapte, este în

drept să înainteze instanţei judecătoreşti un demers prin care solicită audierea părţii adverse în privinţa acestor fapte dacă solicitarea nu se referă la circumstanţele pe care instanţa le consideră dovedite. (3) Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Potrivit prevederilor art. 130 alin. (1), (3) CPC RM, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea pricinii.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) şi (3) CPC RM, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.

Obiectul prezentului litigiu îl constituie încasarea datoriei conform contractului de credit, cu încasarea cheltuielilor de judecată suportate de partea reclamantă în legătură cu procesul iniţiat.

Soluţionând acţiunea, instanţa a constatat că, la data de 17 martie 2022, între B.C. „Energbank" S.A. şi ***** a fost încheiat contractul de credit nr. 845-7017f, prin care ***** a primit suma de 60 000,00 lei, cu termen de rambursare pana la 17 mai 2026 (f.d.8-10). Conform graficului de rambursare, creditul trebuia restituit în 50 de tranşe lunare (f.d.11).

Potrivit calculului datoriei restante a pârâtei ***** către B.C. „Energbank" SA, pe baza situaţiei din 22 august 2024, suma totală datorată, inclusiv dobândă contractuală, penalităţi şi comisionul pentru examinarea şi administrarea creditului, este de 43.493,58 lei (f.d.13) .

Instanţa a reţinut faptul, că ***** nu a executat condiţiile contractuale şi nu a achitat ratele după cum s-au stabilit.

În scopul soluţionării pe care extrajudiciară a litigiului, în adresa pârâtului ***** au fost expediate somaţia de plată nr. 08/05-2164 din 28 decembrie 2023, precum şi propunerea de tranşare a litigiului privind nerambursarea datoriei bancare, nr. 08/05/02-01/369 din 16 februarie 2024. Prin aceste documente, pârâta a fost informată despre încălcarea modalităţii şi termenului de rambursare a creditului, totodată fiindu-i solicitată rambursarea anticipată a sumei integrale a creditului, dobânzii aferente şi a altor plăţi datorate (f.d.21-24).

Reclamanta solicită încasarea datoriei în mărime de 43 493,58 lei, din care: datoria la credit – 40 659,24 lei, datoria la dobânda contractuală – 307,77 lei, datoria la comisionul lunar pentru administrarea creditului (pct.3.2.4) – 1 431,20 lei, penalităţi (pct.6.1) – 1 095,37 lei, şi cheltuielile de judecată pentru plata taxei de stat de 1 789,70 lei.

Conform poziţiei pârâtei *****, aceasta recunoaşte parţial datoria pretinsă de BC „Energbank” SA, însă susţine că anumite clauze din contract sunt abuzive. Mai precis, pârâta invocă clauza prevăzută la pct. 6.1, care reglementează obligaţia de plată a penalităţii de 0,1% pe zi, precum şi clauza de la pct. 3.2.4, care stabileşte obligaţia de plată a comisionului de administrare de 0,88% lunar.

Instanţa reţine că ***** a depus cererea (chestionar-cerere pentru credit de consum) la data de *11 martie 2024*, iar contractul de credit a fost încheiat la data de *17 martie 2024*. Prin urmare, rezultă cert că contractul nu a fost încheiat în ziua adresării cererii, ci a fost negociat individual.

Conform cererii de credit (f.d.20), ***** a declarat că a primit şi a luat cunoştinţă de informaţia precontractuală referitoare la credit, care ia fost oferită de bancă (inclusiv informaţiile afişate pe pagina web a acesteia). Înainte de primirea creditului, ea a studiat aceste informaţii şi-a exprimat acordul cu termenii lor, consimţind totodată la reducerea termenului de 15 zile, prevăzut la art. 5 din Legea privind contractul de credit pentru consumatori, pentru încheierea contractului. Acest consimţământ este confirmat prin semnarea cererii pentru obţinerea creditului.

Rezultă că ***** a primit, pe suport de hârtie, toate informaţiile precontractuale necesare şi a solicitat în mod expres reducerea termenului de 15 zile. Până la semnarea contractului, nu a invocat existenţa unor neclarităţi sau neînţelegeri cu privire la conţinutul şi condiţiile acestuia. În consecinţă, nu se poate reproşa că clauzele contractului nu au fost negociate din cauza intervalului scurt dintre depunerea cererii, încheierea contractului şi primirea efectivă a sumei de bani.

Din cele menţionate, instanţa este de părere că, în speţa de faţă, creditorul a oferit un cadru suficient pentru negocierea clauzelor contractuale. Pe de altă parte, pârâtul, bazându-se exclusiv pe calitatea sa de consumator, nu a demonstrat că contractul de credit nu a fost negociat.

Mai mult, conform art. 18 alin. (1) din Legea privind contractele de credit pentru consumatori, ***** dispunea de un termen de 14 zile calendaristice pentru a revoca contractul de credit fără a oferi un motiv. Totuşi, pârâtul nu a utilizat acest drept şi a permis acumularea datoriei pe o perioadă îndelungată.

De asemenea, se constată că, până la momentul în care reclamanta sa adresat instanţei, pârâtul nu a ridicat nicio obiecţie cu privire la clauzele contractului, nu a depus nici-o cerere sau plângere, şi a beneficiat de suma acordată conform contractului.

Conform art.774 Cod Civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

Potrivit art.775 alin.(1) Cod civil, debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.

Potrivit art.776 Cod Civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

Potrivit art.858 alin. (1) Cod civil, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Aliniatul (2) al aceluiaşi articol prevede, că obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună - credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

Potrivit art.992 alin.(1) Cod civil, contract este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice

Potrivit art.993 alin.(1) Cod civil, oricine îşi poate alege în mod liber contractantul, dacă legea nu prevede altfel.

Potrivit art.1763 alin.(1) Cod civil, prin contractul de credit, o bancă sau o organizaţie de creditare nebancară (creditor) se obligă să pună la dispoziţia unei alte persoane (debitor) o sumă de bani ca împrumut, cu condiţia rambursării ei, a plăţii dobânzii şi a altor plăţi aferente.

Materialele cauzei denotă, că ***** a beneficiat de un credit oneros, confirmând faptul prin semnarea dispoziţiilor contractului.

Conform condiţiilor contractului nr.845-7017f din 17.03.2022, suma totală spre achitare constituie 77 381,49 lei, compusă din suma împrumutului plus dobânda aferentă şi comisionul, reeşalonate conform graficului de rambursare (f.d.11) cu termen până la data de 17.05.2026.

Pârâtul ***** nu şi-a executat obligaţiile de plată, ce acordă dreptul reclamantei a solicita restituirea întregului împrumut.

La caz, instanţa reţine că, pe cale de excepţie legiuitorul prin prevederile art.1079 Cod civil stabileşte că, într-un contract dintre un profesionist şi un consumator, clauzele indicate la art.1077 alin.(1) pct.1)-3) sunt considerate abuzive chiar dacă ele au fost negociate individual cu consumatorul

Astfel, în cele ce urmează, judecata va evalua în fiecare caz concret, dacă clauzele contractuale au un conţinut just sau dezavantajează considerabil, contrar bunei-credinţe situaţia pârâtului.

În conformitate cu art.1075 alin.(1) Cod civil la evaluarea caracterului abuziv al unei clauze contractuale în sensul art.1072 alin.(1), art.1073 şi 1074 se va ţine cont de: a) respectarea obligaţiei de transparenţă prevăzută la art.1071; b) natura obiectului contractului; c) circumstanţele determinante în cadrul încheierii contractului; d) celelalte clauze contractuale; şi e) clauzele cuprinse în orice alt contract de care depinde contractul.

Cadrul legal de protecţie a debitorilor consumatori, pe lângă dispoziţiile Codului civil se completează şi prin Legea privind contractele de credit pentru consumatori nr.202 din 12.07.2013.

Potrivit art.3 din Lege, contractul de credit pentru consumatori reprezintă contractul prin care un creditor acordă sau se angajează să acorde unui consumator un credit sub forma de amânare la plată, împrumut sau alte facilităţi similare, cu excepţia contractului pentru prestarea de servicii în mod continuu sau pentru furnizarea de bunuri de acelaşi fel, atunci când consumatorul plăteşte pentru acestea în rate, pe toată durata furnizării lor.

Costul total al creditului pentru consumatori reprezintă toate costurile, inclusiv dobânda, comisioanele, taxele şi orice alt tip de costuri pe care trebuie să le suporte consumatorul în legătură cu contractul de credit şi care sunt cunoscute de creditor, cu excepţia taxelor notariale;

costurile pentru serviciile accesorii aferente contractului de credit, în special valoarea medie a primelor de asigurare, sunt incluse în cazul în care obţinerea creditului sau obţinerea acestuia potrivit clauzelor şi condiţiilor prezentate este condiţionată de încheierea unui contract de servicii.

Din prevederile legale menţionate rezultă, că la încheierea contractului de credit, creditorul poate prevedea încasarea unor comisioane, taxe şi orice alt tip de costuri, pe care trebuie să le suporte consumatorul, în legătură cu încheierea contractului de împrumut.

Potrivit pct. 3.2.4, debitorul se obligă să plătească Băncii comisionul lunar pentru administrarea creditului în mărime de 0,88% din soldul creditului. Comisionul se achită lunar, împreună cu plăţile lunare programate.

Potrivit art.1765 Cod civil, în afară de dobândă, părţile pot conveni asupra unui comision pentru serviciile prestate în legătură cu utilizarea creditului.

Prin această clauză instanţa atestă că, creditorul indică clar scopul perceperii şi destinaţia comisionului, creditorul acţionând corect şi echitabil faţă de consumator.

Totodată, în ceea ce priveşte clauza care prevede dreptul băncii de a percepe un ”comision de administrare a creditului” într-un contract de credit, instanţa punctează că acesta este inclus în costurile pe care banca le are pentru a pune la dispoziţia clientului suma creditului pentru o perioadă îndelungată de timp, iar pentru această sumă există o contraprestaţie din partea sa, care constă în operaţiunile de administrare a contului de credit, precum şi în activitatea de monitorizare ce se desfăşoară pe toată durata contractului, ce include atât verificarea condiţiilor de utilizare a acestuia cât şi gestionarea modului de rambursare a creditului, precum şi controlul de îndeplinire de către debitor a tuturor obligaţiilor asumate prin contractul de credit.

Prin urmare, comisionul respectiv, reprezentând plata unui serviciu specific prestat consumatorului de către Bancă (administrarea contului de credit), acest comision nu reprezintă o dobândă mascată, iar valoarea acestuia stabilită în mod descrescător lunar în raport cu suma creditului eliberat debitoarei de 60 000,00 lei, nu este disproporţionat de mare, şi prin urmare nu apare ca fiind o clauză abuzivă.

Mai mult, scopul comisionului de administrare rezultă chiar din denumirea sa, respectiv, de administrare a contului de credit al debitorului, astfel încât în contractul de credit nu este necesară explicarea detaliată a acestuia.

Conform pct. 6.2. în cazul neexecutării sau executării necorespunzătoare de către Debitor a prevederilor prezentului contract, Debitorul va plăti băncii o penalitate în mărime de 0,1% din suma achitată la pct.1.1 a prezentului contract, pentru fiecare zi de neexecutare sau executare necorespunzătoare a obligaţiilor contractuale, cu excepţia obligaţiilor indicate în p.3.2.1, răspunderea pentru încălcarea cărora este stabilită în pct.6.1 din prezentul contract.

Distinct din cele constatate, instanţa a stabilit cu certitudine că debitorul este în întârziere în executarea obligaţiilor sale de plată, creditorul bazându-se pe prevederile pct.6.1 a contractului de credit şi pe dispoziţiile legale a art.947 alin. (1) Cod civil, potrivit căruia clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un

alt bun (penalitate). Totodată conform dispoziţiilor art.947 alin. (3) Cod, penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate, inclusiv sub forma unei dobânzi de întârziere.

În consecinţă, instanţa de judecată reiterează că prin conţinutul clauzelor stipulate la pct. 6.2. şi pct. 3.2.4 nu se reţin circumstanţe care dezavantajează considerabil debitorul *****, nu se deviază de la bunele practici, clauzele folosite sunt echilibrate şi nu se aduce atingere intereselor legitime ale consumatorului. Clauzele sunt elaborate şi au fost comunicate consumatorului într-un limbaj clar şi inteligibil.

În conformitate cu art.94 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

În conformitate cu art.82, art.90 lit. l) Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, şi alte cheltuieli suportate de participanţii la proces.

La caz, bonul de plată nr. 11 din 05 aprilie 2024 (f.d.4), atestă că reclamantul B.C. „Energbank" S.A a achitat taxa de stat la depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 1 789,70 lei.

Dat fiind că instanţa de judecată a ajuns la concluzia de a admite integral acţiunea înaintată de B.C. „Energbank" S.A către *****, corespunzător este necesar de a compensa reclamantului şi cheltuielile de judecată suportate, privind achitarea taxei de stat în sumă de 1 789,70 lei.

În conformitate cu prevederile art. 94 alin. (1), 236, 238-241, 276^3-276^4 ale Codului de procedură civilă al Republicii Moldova, instanţa de judecată,-

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se admite acţiunea integral.

Se încasează de la ***** (IDNP *****) în beneficiul B.C. „Energbank" S.A. datoria conform contractului de credit nr.845-7017f din 17.03.2022 în sumă totală de 43 493,58 lei, şi a cheltuielilor de judecată pentru achitarea taxei de stat de 1 789,70 lei, iar în total suma de 45 283,28 lei (patruzeci şi cinci mii două sute optzeci şi trei lei, 28 bani).

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chişinău, prin intermediul Judecătoriei ***** (sediul central), în termen de 30 zile de la data adoptării dispozitivului hotărârii.

Judecătorul Romina Ţurcan